

Lausuntopyyntö: Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen alueellinen hyvinvointikertomus- ja -suunnitelmaluonnos 2023–2025

Miten Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella edistetään asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä vuosina 2023–2025?

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tehtävänä on edistää alueen asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä yhteistyössä Vantaan ja Keravan kaupunkien, HUS-yhtymän, järjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa. Hyvinvointialueella on valmisteltu kevään ja kesän 2023 ajan alueellista hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa, joka sisältää sekä koko alueen väestöä koskevan yleisen osuuden, että lasten ja nuorten, työikäisten sekä ikääntyneiden ikäryhmäkohtaiset hyvinvointisuunnitelmat. Hyvinvointikertomuksessa kuvataan sitä, miten asukkaat alueella voivat. Hyvinvointisuunnitelmassa puolestaan määritetään tavoitteita ja toimenpiteitä asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Työ on siinä vaiheessa, että hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman luonnos on valmis lausuttavaksi.

Pyydämme hyvinvointialueen lähidemokratia- ja osallisuuslautakunnan päätöksessä kuvatuilta tahoilta lausuntoa viimeistään 16.10.2023 mennessä. Lausunnon antamisessa pyydämme käyttämään tätä lomaketta. Lausunnon voi toimittaa sähköpostin liitteenä osoitteeseen kirjaamo@vakehyva.fi sekä osoitteeseen pia.tasanko-lavikainen@vakehyva.fi.

1. Hyvinvointikertomus ja hyvinvointisuunnitelman yleinen osuus

Kirjaattehan alla oleviin laatikoihin erikseen mahdolliset kommentit tekstiosuuteen ja mahdolliset kommentit yhteisiin tavoitteisiin ja toimenpiteisiin. Mikäli toivotte muutettavan jotakin tekstikohtaa, merkitsettehan selkeästi muutettavan kohdan sivunumeron ja miten toivotte kohtaa muutettavan.

Kommentit tekstiosuuteen

Vaikuttamistoimielin-kohtaan olisi hyvä kuvata, että neuvostot tekisivät yhteistyötä myös kaupunkien neuvostojen kanssa systemaattisesti esimerkiksi säännöllisesti tapaamalla. Lisäys sivulle 23.

"Vaikuttamistoimielimet ovat mukana myös osallistumisen ja kuulemisen kehittämisessä hyvinvointialueella" - olisi tarpeellista kehittää laajempaa taustaryhmien kuulemista ja huomioida se myös neuvostojen kokoonpanossa. Nyt on paljon päällekkäisyyttä kunnan vaikuttamistoimielinten kanssa.

S.7 käytetty sekaisin termejä vieraskielinen ja muunkielinen. Vantaa suosittaa käyttämään vain muunkielinen-termiä.

s.11 "Vuonna 2021 yläkouluikäisten ja vanhempien tyttöjen tyytyväisyys elämäänsä vastasi aikuisväestön kansallista keskiarvoa." Vanhempien? Voisiko tämän ilmaista täsmällisemmin.

Elämänlaatu,s. 11 nosto lähisuhdeväkivallasta on hyvä. Lisäyksenä siihen olisi hyvä mainita joihinkin kulttuureihin liittyvä naisiin ja tyttöihin kohdistuva kunniaväkivalta ja silpominen, josta voi olla vaikea saada dataa.

s.12 koko muu luku puhutaan sote-palveluista ja yhtäkkiä lopussa hypätään hämmentävästi kulttuuripalveluihin. Ne tulisi poistaa tästä joko kokonaan tai sitten esitellä tarkemmin kulttuuri- ja liikuntapalveluiden ja kaikkien muidenkin hyvinvointia ja terveyttä edistävien palveluiden etäisyyksiä ja saatavuutta ja täsmentää, että ne ovat kuntien toimintaa. Tässä tulee muutoin lukijalle hämmennys, että ovatko museot ja teatteritkin hva:n sotepalveluita. Lisäksi sanamuoto "vähintään 10 kilometrin päässä" voi antaa lukijalle kuvan, että ihmiset asuvat 10 km tai kauempana museoista ja teattereista.

s. 21 "Vantaan ja Keravan kaupungit laativat omat hyvinvointikertomuksensa ja -suunnitelmansa." Tähän voisi lisätä myös vuosittain laadittavan hyvinvointikatsauksen.

s. 21 "Vantaan ja Keravan kaupungeilla on vastaavat ikäryhmäkohtaiset asiantuntijaryhmät kuin hyvinvointialueella." Tähän voisi lisätä, että sekä asiantuntijaryhmissä että meidän Hyvinvointia rakentava Vantaa -strategiateeman johtoryhmässä on hva:n edustajat mukana varmistamassa yhteistyötä ja tiedonkulkua.

s. 21 "Vantaan kaupungin ja hyvinvointialueen välillä tehdään tiivistä yhteistyötä hyvinvoinnin tilan seuraamiseksi ja molempien osapuolten hyvinvoinnin tilannekuvien luomiseksi (Vantaan hyvinvointisuunnitelma 2023–2025)." Hyvä sitaatti, mutta jättää käsityksen, että Kerava ei tee samanlaista yhteistyötä.

s. 21 "Hyvinvointialue esimerkiksi tukee alueensa kuntia ehkäisevän päihdetyön toteuttamisessa ja kehittämisessä ja vastaa ehkäisevän päihdetyön tehtävistä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa. (Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä 523/2015.)" Tämä ei tällä hetkellä toteudu merkittävästi toteuttamis- ja kehittämistuen osalta, joten voisiko palveluissa tehtävästä yhteistyöstä käyttää jotain toista, selkeämmän toimivan yhteistyön esimerkkiä? Esimerkiksi oppilashuolto kouluissa?

s. 21 "Kuva 4. Hyvinvoinnin edistäminen kunnissa" Tämä kuva on alun perin Kuntaliiton ja se on piirretty uudestaan Vantaan hyvinvointisuunnitelmaan. Mainitkaa alkuperäiseksi lähteeksi Kuntaliitto ja toiseksi lähteeksi meidän hyvinvointisuunnitelma. Kuvaa olisi myös hyvä avata tekstissä, näin jää irralliseksi. Lisäys esim. näin, huom. kertoo vain Vantaan kaupungista ja lähteenä Vantaan hyvinvointisuunnitelma ja Kuntaliitto:

Sote-uudistuksen jälkeenkin hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on yksi kunnan tärkeimmistä perustehtävistä. Kuntien tehtävänä on nimetä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutahot, seurata asukkaiden hyvinvointia ja terveydentilaa, asettaa hyvinvointia ja terveyttä tukevia tavoitteita sekä seurata niiden toteutumista. Vantaan kaupungilla hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä tehdään osana kaikkien hallinnonalojen palveluita. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyö on monipuolista, ja sitä tehdään moniammatillisesti yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Kuntaliiton jaottelun (ks. edellisen luvun kuva) mukaan kunnassa tapahtuvan hyvinvoinnin edistämistyön voi jakaa neljään teemaan. Näitä teemoja ovat osaamisen ja kulttuurin edistäminen, paikallisen identiteetin ja demokratian edistäminen, elinympäristön kehittäminen ja kunnan elinvoiman edistäminen. Osaamisen ja kulttuurin edistämällä tarkoitetaan esimerkiksi oppilaitoksia, kirjastoja, museoita, taide- ja kulttuuripalveluita, harrastuksia, liikuntapaikkoja sekä nuoriso- ja asukastiloja. Paikallisen identiteetin ja demokratian edistämällä tarkoitetaan esimerkiksi järjestö- ja vapaaehtoistoiminnan tukemista, osallistumisen mahdollistamista ja vuoropuhelun lisäämistä. Elinympäristön kehittämisellä voidaan tarkoittaa esimerkiksi toimivaa joukkoliikennettä, turvallisia puistoja, hiekoitettuja katuja, luonnosta huolehtimista ja asukkaiden kuulemista rakentamisen tai kaavoituksen osalta. Elinvoiman edistäminen pitää sekä asukkaat että kunnan hyvinvoivana. Tällä voidaan tarkoittaa esimerkiksi työpaikan mahdollistamista mahdollisimman monelle kuntalaiselle. (Kuntaliitto: Hyvinvoinnin edistämisen hyvät käytännöt)

Eri kieli- ja kulttuuriryhmät s. 28: Lisäysehdotuksena maininta romaneista, joita on Vantaan ja Keravan alueella arviolta yli viidesosa koko maan romaniväestöstä. Heitä, mutta myös muita etnisiä vähemmistöjä koskien, henkilöstön monimuotoisuus lisää luottamusta palveluihin ja palveluiden saavutettavuutta. Monimuotoisuus olisi tärkeää erityisesti matalan kynnyksen palveluissa, kuten perhekeskuksessa.

s.29 Voisi lisätä maininnan, että Vantaalla valmistuu / on valmistunut (riippuu milloin hva:n suunnitelma julkaistaan) vammaispoliittinen ohjelma hyvinvointisuunnitelman liitteeksi. Vammaispoliittisen ohjelman avulla varmistetaan, että Vantaan hyvinvointisuunnitelman toimenpiteet ja teot voivat toteutua yhdenvertaisesti myös vammaisten henkilöiden kohdalla.

Kommentit yhteisiin tavoitteisiin ja toimenpiteisiin (taulukko 3, luonnoksen sivu 31)

Hyvät tavoitteet ja toimenpiteet, joiden toteutuksessa Vantaa on mielellään mukana. Onko kulttuurihyvinvoinnin yhteistyöstä jo keskusteltu tai sovittu tarkemmin Vantaan kulttuuripalveluiden kanssa?

2. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma

Kirjaattehan alla oleviin laatikoihin erikseen mahdolliset kommentit tekstiosuuteen ja mahdolliset kommentit yhteisiin tavoitteisiin ja toimenpiteisiin. Mikäli toivotte muutettavan jotakin tekstikohtaa, merkitsettehan selkeästi muutettavan kohdan sivunumeron ja miten toivotte kohtaa muutettavan.

Kommentit tekstiosuuteen

Kappaleessa 2.1 ei ole mainittu kertaakaan yhteistyötä varhaiskasvatuksen kanssa, esim. neuvolan 4-vuotistarkastuksen yhteydessä tai viitaten esimerkiksi yhteistyöhön perheiden palveluihin ohjaamisessa. Huomioitavaa alle kouluikäisten lasten kohdalla voisi olla lapsen oikeus tukeen (muutos Varhaiskasvatuslaissa 1.8.2022 alkaen), sekä tähän liittyen etenkin pykälä 15d, jossa monialaisesta yhteistyöstä. Huomioitavaa on myös normituksen linjaus siitä, ettei lapsi tarvitse asiantuntijalausuntoa tai diagnoosia saadakseen tukea varhaiskasvatuksessa. Tietoa lainsäädännön uudistuksesta ja lapsen tuesta löytyy esimerkiksi Alila ym. (2022) [raportista](#). Yhteistyön kehittämiseen liittyy myös Varhaiskasvatuksen kuvaus -lomake, jonka avulla voidaan siirtää huoltajien luvalla tietoa lapsen esim. kuntouttaville/tutkiville tahoille ja lomake voidaan skannata Apottiin, sekä kaksi- ja monikielisten lasten palveluihin ohjautumisessa tehtävä tiivis yhteistyö.

Hyödynnetäänkö suunnitelmassa uusimman kouluterveyskyselyn tuloksia? Sieltä nousee esimerkiksi vapen käytön räjähdysmäinen nousu, joka olisi yhtenä esimerkkinä hyvä huomioida.

Selkokielineen tiivistelmä olisi hyvä aina kunkin elinkaari-osion alussa.

Kommentit tavoitteisiin ja toimenpiteisiin (taulukko 2, luonnoksen sivut 28–33)

Kauttaaltaan toivotaan hva:lta tietoisuutta Vantaan kaupungin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tavoitteista ja toimenpiteistä.

Ennaltaehkäisevään päihdetyöhön sekä oppilaitoksille tarjottavaan päihdekasvatukseen tulisi panostaa. Yleisestikin ehkäisevästä päihdetyöstä toivotaan selkeämpiä kirjauksia. Miten hva:n ehkäisevä päihdetyö on mukana lasten ja nuorten päihdetyössä, esim. vapen käytön hillitsemisessä? Tukeeko/konsultoiko hva oppilaitoksissa tapahtuvaa päihdekasvatusta?

Opiskeluhuollon henkilöstön näkyvyys ja matalan kynnyksen kohtaamispaikat/-tilanteet oppilaitoksissa lisäisivät palveluihin ohjautumista.

Kieli- kulttuuri- ja katsomustietoisuus henkilöstön työotteessa on tärkeää.

Toimenpiteisiin toivotaan sisällytettävän oheisen Vantaan hyvinvointisuunnitelman teon, jossa hyvinvointialue on kumppanina: Järjestämme vanhempain vertaistukiryhmiä kouluilla yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.

Painopiste 2, tavoite 2 . Nuorten rikollisuus ja sen haittavaikutukset vähenevät:

Minkälaista kumppanuutta tässä toivotaan kouluilta? Onko tästä keskusteltu etukäteen?

Painopiste 2, tavoite 3 Asiakkaiden elämänhallinnan edellytyksiä turvataan ja vahvistetaan:

Toivomme tarkennusta Vantaan kumppaniroolista tässä? Molemmilla tahoilla on omat viestintänsä.

Lisäksi suositamme keventämään tavoitetasoa: nykyisellä sanamuodolla lupaatte että viestintä on

selkokielistä ja saavutettavaa, mikä ei todennäköisesti tule toteutumaan täysin muutamassa vuodessa. Riittäisikö tässä kohtaa, että lisäätte selkokielisyyttä ja saavutettavuutta, pala kerrallaan? Huomioitthän lisäksi, että selkokieli on eri asia kuin selkeä yleiskieli, joten pohtikaa, kumpaan haluatte satsata ja kumpaa termiä tässä käytätte.

Painopiste 4 ja 5, kaikki tavoitteet: Mikä on Vantaan rooli näissä kumppanina? Mitä meiltä odotetaan ja onko näistä keskusteltu etukäteen?

3. Työikäisten hyvinvointisuunnitelma

Kirjaatthän alla oleviin laatikoihin erikseen mahdolliset kommentit tekstiosuuteen ja mahdolliset kommentit yhteisiin tavoitteisiin ja toimenpiteisiin. Mikäli toivotte muutettavan jotakin tekstikohtaa, merkitsetthän selkeästi muutettavan kohdan sivunumeron ja miten toivotte kohtaa muutettavan.

Kommentit tekstiosuuteen

S. 11 lähisuhdeväkivalta: Oma lsvv-tyyppinsä on maahanmuuttajataustaisiin naisiin ja tyttöihin kohdistuva kunniaväkivalta ja sukuelinten silpominen . Tilastodataa on vaikea saada, mutta ilmiöistä olisi hyvä olla erikseen maininta, sillä nämä naiset ovat erityisen haavoittuvassa asemassa. Lisäksi kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnasta 10.10. 2023 tuli evästys, että lähisuhdeväkivalta, mukaan lukien kunniaväkivalta ja sukuelinten silpominen, kuuluisi oikeammin kaikkia ikäryhmiä koskevaan osuuteen. Nämä teemat olisivat tärkeitä myös nostettavaksi omaksi toimenpiteekseen.

Kommentit tavoitteisiin ja toimenpiteisiin (taulukko 1, luonnoksen sivut 25–33)

Yleinen huomio: Opiskeluhuollon palveluiden toimivuus myös tässä ikäryhmässä tulee varmistaa jatkossakin.

Painopiste 1: Digitaalisissa palveluissa tulee myös huomioida muunkielisten erityinen tuki. Digitukea annetaan myös kaupungin toimesta, joten digitaalisten palveluiden opastuksessa kannattaa verkostoitua.

Painopiste 1, tavoite 1 1. Työikäisten asukkaiden digiosallisuus ja - palvelujen saatavuus ja saavutettavuus lisääntyy: Mikä on roolimme kumppanina?

Painopiste 1, tavoite 2, toimenpide 3: Onko henkilöstölle viestittävä palveluista oikea-aikaisesti ja selkokielellä? Tätä kannattaa tarkentaa, henkilöstölle ja asukkaille viestiminen vaativat eri näkökulman. Huomioitthän selkokielen määritelmän, ei tarkoita samaa kuin selkeä kieli.

PAINOPISTE 2. Yhteiskunnallinen oikeudenmukaisuus: 1. Työikäiset asukkaat saavat tarpeitaan vastaavia palveluita yhdenvertaisesti, Toimenpide 1. Vahvistamme vieras- ja selkokielistä sekä kulttuurisensitiivistä neuvontaa ja ohjausta.

Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta tähän mukaan kumppaniksi.

Painopiste 2, tavoite 1, toimenpide 2: Tulisiko tavoitteena olla pikemminkin palveluohjaus näihin ennaltaehkäiseviin ja terveyttä edistäviin palveluihin mahdollisimman usein, ei ainoastaan viestiminen.

Painopiste 2

-> tavoite 1 Työikäiset asukkaat saavat tarpeitaan vastaavia palveluita yhdenvertaisesti

-> toimenpide 2 Viestimme asukkaille hyvinvointialueen, kuntien ja keskeisten sidosryhmien tarjoamista ennaltaehkäisevistä hyvinvointia ja terveyttä edistävästä palveluista.

Tässä kunta yhtenä vastuutahona. Tarkoitetaanko tässä kunnan osalta sitä, että viestimme omista hyvinvointia ja terveyttä edistävästä palveluistamme? Vai jotain muuta?

Painopiste 2

-> tavoite 2 Työikäisten asiakkaiden elämänhallinnan edellytyksiä turvataan ja vahvistetaan.

-> toimenpide 1 Kehitämme hyvinvointialueen, kuntien, Kelan ja muiden keskeisten sidosryhmien palvelujen välistä yhteistyötä esimerkiksi asumiseen ja talouteen liittyen.

Tässä kunta yhtenä vastuutahona. Minkälaista työpanosta meiltä toivotaan? Palveluohjausta tehdään kaikilla palvelualueilla jo nyt, mutta tiedonkeruu vaatisi erillisen sopimisen.

PAINOPISTE 3. Mielen hyvinvointi, s. 29: matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja ja palveluita tulisi kehittää kulttuurisensitiivisyys huomioiden.

Painopiste 3

-> tavoite 1 Työikäisten asukkaiden mielen hyvinvointi lisääntyy.

-> Toimenpide 1 Kehitämme mielenterveyttä edistäviä kynnyskettömiä palveluja ja kohtaamispaikkoja yhteistyössä kuntien, seurakuntien sekä järjestöjen kanssa.

Kunta merkattu tähän vastuutahoksi. Vastuu ei hahmotu ilmoitetuista mittareita. Matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja on kunnalla, mutta mitä käytännössä haetaan tällä yhteistyöllä? Palveluohjaus puolin ja toisin on avainsana tässäkin, sitä olisi syytä kehittää ensisijaisesti.

Painopiste 4. Sosiaaliset suhteet: Tavoitteissa tai toimenpiteissä ei ole huomioitu maahanmuuttajataustaisia henkilöitä, olisiko tämä tarpeen? Vammaiset ja osatyökykyiset sen sijaan on mainittu erillisinä ryhminä.

Painopiste 4, tavoite 1, toimenpide 1: Tämä vaatisi tarkennusta. Millä tavoin sähköinen teemaviikko vähentää työikäisten syrjäytymistä?

Painopiste 4

-> tavoite 1 Työikäisten asukkaiden syrjäytyminen vähenee.

toimenpide 4: Varmistamme asumisneuvonnan saatavuutta.

Onko asumisneuvonnasta tarpeen olla kaksi lähes samansisältöistä toimenpidettä? Voisiko yhdistää?

Painopiste 4

-> Tavoite 2: Työikäisten asukkaiden kokema yksinäisyys vähenee.

-> Toimenpide 1: Kehitämme yhteistyötä eri toimijoiden kanssa yksinäisyyden vähentämiseksi.

Kunnat merkattu tähän yhdeksi vastuutahoksi. Onko tästä sovittu etukäteen? Tällaisenaan toimenpide jää todella ylätasoiseksi ja yksinäisyyden vähentäminen on tavoitteena läsnä peruspalveluissa muutenkin. Olisiko tähän kohtaan parempi ottaa jokin yksi, konkreettinen tapa vähentää yksinäisyyttä, esim. Hyvähyte? Sellainen tavoite, josta saisi paremmin mitattavia tuloksia. Tai toinen vaihtoehto on nivoa tämä yhteen muihin toimenpiteisiin, jossa pyritään tehostamaan palveluohjausta hva:lta päin kunnan, järjestöjen, seurakuntien ym. matalan kynnyksen toimintaan.

Painopiste 5

-> Tavoite 1 Työikäisillä asukkailla on saatavilla hyvinvointihaasteita ennaltaehkäiseviä palveluita.

-> Toimenpide 2: Ohjaamme työikäisiä asiakkaita monitoimijaiseen hyvinvointia edistävään elintapavalmennukseen.

Kunta tässä yhtenä vastuutahona. Tarkoitetaanko tällä kunnan toiminnassa olevaa hyvinvointimentorointia ja siihen liittyvää yhteistyötä vai jotain muuta?

Painopiste 5, tavoitteet 1 ja 2 ovat lähes samat, voisiko nämä yhdistää, tarkentaa ja priorisoida sieltä olennaisimmat? Toimintamallien ja palvelupolkujen kehittämisestä tulee keskustella jokaisen palvelualueen kanssa erikseen. Hyvähyte on selkeä, siinä olemme mukana. Lisäksi mittari (kyllä/ei) ei anna oikein täsmällistä tietoa toimintamallien ja palvelupolkujen tilanteesta. Tavoitteessa 2, toimenpiteessä 2, mitä tarkoitetaan kunnan vastuutahona olemisella tässä? Mitä koulutuksia tässä tarkoitetaan?

4. Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma

Kirjaattehan alla oleviin laatikoihin erikseen mahdolliset kommentit tekstiosuuteen ja mahdolliset kommentit yhteisiin tavoitteisiin ja toimenpiteisiin. Mikäli toivotte muutettavan jotakin tekstikohtaa, merkitsettehän selkeästi muutettavan kohdan sivunumeron ja miten toivotte kohtaa muutettavan.

Kommentit tekstiosuuteen

Vaikuttamistoimielin-kohtaan olisi hyvä kuvata, että hyvinvointialueen neuvostot tekisivät yhteistyötä myös kaupunkien neuvostojen kanssa systemaattisesti esimerkiksi säännöllisesti tapaamalla. (sivu 23)

Kommentit tavoitteisiin ja toimenpiteisiin (taulukko 2, luonnoksen sivut 25–31)

Painopiste 4, tavoite 1

Toimenpide 2: Kehitämme verkkosivuja ja matalan kynnyksen yhteydenottokanavia viestintästrategian ja osallisuusohjelman mukaisesti, muun muassa Seniorioppaan (ikäihmisille suunnattu palveluopas) jakaminen laajasti.

Tähän liittyen, Vantaan vanhusneuvosto on tehnyt kaupunginhallitukselle aloitteen 22.8.2023 kokouksessa, jossa peräänkuulutetaan painetun ikäihmisten palveluoppaan tekemistä yhdessä hyvinvointialueen kanssa. Seniorioppaan tekemisen yhteydessä olisi siis hyvä pohtia yhdessä Vantaan ja Keravan kaupunkien kanssa, miten oppaasta saadaan parhaiten ikäihmisiä kokonaisuudessaan palveleva.

Toimenpide 3: Kannustamme erityisryhmiä luomaan ja ylläpitämään sosiaalisia verkostoja. Tuemme heidän osallistumistansa harrastuksiin, vertaistukiryhmiin ja erilaisiin yhteisöllisiin tapahtumiin. Tässä on erityisen tärkeä yhteistyö kaupunkien ja järjestöjen kesken.

Painopiste 1. Tavoite 2. Varmistamme palvelujen esteettömyyden ja saavutettavuuden, muun muassa puhelinpalvelun onnistuminen JA Painopiste 5. Tavoite 1. Teemme yhteistyötä kaupunkien kanssa esteettömyyden ja turvallisen liikkumisen edistämiseksi.

Esteettömyyteen liittyy vahvasti myös osallisuus, kuinka esim. vanhusneuvostot ja vammaisneuvostot pystyvät osallistumaan tarpeeksi ajoissa palveluiden ja toimipaikkojen

rakentamisen yms. liittyen. Näihin olisi hyvä löytää mallit, joissa on huomioitu myös kaupunkien vanhus- ja vammaisneuvostot.

Painopiste 1: Tavoite 1 ja Painopiste 5: Tavoite 2: Taulukoiden kumppanit-kohdissa mainitaan Vantaa-info kaikkiaan kolme kertaa. Oikea kirjoitusmuoto on Vantaa-info.

Painopiste 1, tavoite 2: Toimenpiteet ovat selkeästi sotea, onko Vantaalla tässä rooli kumppanina vai riittääkö että hva toteuttaa tämän?

Avoin palaute Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen alueellisen hyvinvointikertomukseen ja -suunnitelmaan liittyen

Hyvinvointikertomus- ja suunnitelma on laaja ja perusteellinen, ja siinä on paljon hyviä tavoitteita ja toimenpiteitä. Hyvinvointisuunnitelman toimenpiteisiin toivotaan lisää konkretiaa. Lisäksi Vantaan roolia toimenpiteiden kumppanina voisi avata enemmän. Nykyisillä kirjauksilla käsitys kumppanuuden laajuudesta kussakin toimenpiteessä jaa epäselväksi. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan esittelyssä 10.10. 2023 heräsi huoli, onko näihin moniin tavoitteisiin ja toimenpiteisiin mahdollista päästä ilman lisäresursseja. Kaupungin johtoryhmässä 23.10. 2023 nousi esiin toive toimenpiteiden priorisoinnista. Selkeämpi priorisointi auttaisi tarkastelemaan paremmin toimenpiteitä, joissa Vantaa on mukana. Lautakunta antoi kiitosta siitä, että kulttuurihyvinvoinnilla ja liikunnalla on hyvinvointisuunnitelmassa vahva rooli.

Vantaa on merkattu mukaan moniin toimenpiteisiin kumppaniksi ja osaan myös vastuutahoksi. Näistä edellytämme erillisiä yksilöllisiä esityksiä hyvinvointialueelta toimenpiteistä, joiden pohjalta Vantaa ratkaisee roolinsa kunkin toimenpiteen toteutuksessa. Pelkkä yksipuolinen kirjaus kumppanina tai vastuutahona toimimisesta ei riitä. Poikkeuksen muodostavat ne kumppanuudet, joista on jo hyvinvointisuunnitelman valmistelussa tai alueellisissa hyte-neuvotteluissa sovittu Vantaan kaupungin toimijoiden kanssa. Ikäryhmäkohtaisten asiantuntijaryhmien vastinparityöskentelyn vahvistaminen helpottaa hyvinvointisuunnitelman toteutusta. Hyte-yhteistyön järjestäminen tehokkaaksi on tärkeä tavoite. Hyte-työn osalta oikeasuhteiset panostukset pitävät yhteistyön työmäärän kohtuullisena. Lisäksi kaupungin johtoryhmä totesi, että hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden asettaminen tulisi jatkossa tehdä entistä vahvemmin yhteistyössä Vantaan kanssa. Muiden hyvinvointialueiden benchmarkkaus hyvinvointiraportointiin ja muuhun hyte-työhön liittyen voisi auttaa minimoimaan päällekkäisyydet hyvinvointialueen ja Vantaan kaupungin hyte-työn suhteen.

Saavutettavuuden näkökulmasta olisi hienoa, jos hyvinvointikertomuksesta ja -suunnitelmasta tulisi selkokielen tiivistelmä tai tärkeimpiä osioita selkokielellä. Se edistäisi toimenpiteissäkin mainittua selkokielen käytön lisäämistä ja antaisi laajemmalle joukolle mahdollisuuden tutustua kertomukseen ja suunnitelmaan. Selkokielen versio palvelisi esimerkiksi muunkielisiä, ikääntyneitä ja muita ryhmiä, joille yleiskielinen pitkä teksti on liian vaikea omaksuttavaksi.